

léhá-li pohledávka nebo dluh soupisu čili nic, jest dle §u 7 cit. nař. povolán rozhodovati jediné čsl. zúčtovací ústav, který přihlášku vrátí, rozhodne-li, že pohledávka nebo dluh nejsou soupisem povinny. Aby zajištěna byla účinnost soupisu až do doby tohoto rozhodnutí, jest dle §u 9 cit. nař. zakázáno konati a přijímati jakékoliv platy, převody a veškerá právní jednání, směřující k urovnání oněch pohledávek a závazků. Důsledkem toho nemůže se věřitel žalobou domáhati placení na dlužníkovi, a není nárok věřitelův na toto přímé placení v zákoně odůvodněn. Jak již v rozhodnutí čís. 4728 sb. n. s. uvedeno, jest žalobu přes to podanou zamítnouti, a není třeba, ba dokonce není ani přípustno, pustiti se do rozboru ostatních sporných otázek. Ježto v nižších stolicích nebylo tvrzeno, že československý zúčtovací ústav již rozhodl o tom, že zažalovaná pohledávka není soupisem povinna, a ježto naproti tomu není vyloučeno, že onen ústav tak rozhodne, měli soudové nižších stolic zamítnouti žalobu pro tentokráte. Tím spíše jest tak učiniti v dovolacím řízení, za něhož úmluva čís. 60/1926, která dle zákona ze dne 21. srpna 1925, čís. 220 sb. z. a n. má moc zákona, vešla již v účinnost. Předpisů této mezistátní úmluvy jest dbáti z moci úřední i v dovolacím řízení. Úmluva tato přimyká se těsně k soupisové akci: tytéž pohledávky a závazky, které dle §u 1 prvý odstavec bod a, b, c nařízení čís. 265/1922 byly předmětem soupisu, podléhají dle I. článku úmluvy vyrovnání upravenému v V. oddílu této úmluvy. Dle §u 25 článku úmluvy čís. 60/1926 podržují přihlášky podle nařízení čís. 265/1922 a rakouského nařízení ze dne 7. září 1922, čís. 675 Sp. z. účinnost pro řízení vyúčtovací: tudíž zase jest vyloučeno, by dlužník přímo platil věřiteli, a věřitel není po hmotněprávní stránce oprávněn, by se na dlužníku domáhal přímého placení. V důsledku toho čl. 46 úmluvy výslovně nařizuje, že jest žaloby na placení těchto pohledávek zamítnouti (o ukončení sporů přerušených, o což tuto nejde, platí, jak již řečeno, jiný předpis). Československý zúčtovací ústav v Praze přípisem ze dne 6. června 1926 došlým za dovolacího řízení, oznámil, že zažalovaná pohledávka náleží do zúčtovacího řízení dle článku 25 úmluvy a upozorňuje na její článek 46. Ježto však týž ústav sám připouští možnost, že buď shodným výrokem obou zúčtovacích míst nebo mezistátním rozhodčím soudem (čl. 36) bude uznáno, že zažalovaná pohledávka nepatří do zúčtovacího řízení, bylo žalobu zamítnouti jen pro tentokráte.

Čís. 6509.

Domek ve vagonové kolonii jest stavbou po rozumu §u 435 obč. zák.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1926, Rv I 1748/26.)

Žalovaný vedl pro peněžitou pohledávku proti Antonínu H-ovi exekuci vnucenou dražbou domku ve vagonové kolonii ve Vysočanech u Prahy. Tvrdě vlastnictví k domku domáhal se žalobce na žalovaném zrušení exekuce. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Žaloba o nepřípustnost exekuce spočívá na tvrzení, že žalobce domek koupil od dří-

většího majitele Antonína H-a (dlužníka) za cenu trhovou, pevně smlouvenou, kterou zaplatil, a že se stal také držitelem a vlastníkem domku. Jde o žalobu vylučovací podle § 37 ex. ř., jejímž prvním důvodem jest tvrzené vlastnictví ke spornému domku. I bylo na žalobci, by toto tvrzené vlastnictví dokázal. (§ 369 obč. zák.). K průkazu nestačí pouhý důvod (§ 425 obč. zák.), nýbrž také »právní odevzdání a převzetí«. Toto odevzdání jest různým dle toho, zda jedná se o věc movitou (§§ 426 až 430 obč. zák.), či nemovitou (§ 431 a násl. obč. zák.). Žalobce i odpůrce, i soud prvě stolice vychází z právního názoru, že domek vystavený prozatímně na cizím pozemku jest věcí movitou, takže v úvahu přichází předpisy o odevzdání věcí movitých. Tohoto právního názoru, pokud jde o právě uvedené důsledky, nesdílí však soud odvolací. Jest sice pravda, že zděný domek, o který běží, jako stavba na cizím pozemku budovaná, nikoliv v úmyslu, by tam trvale zůstala, není, theoreticky vzato, věcí nemovitou, neboť nelze stavbu pokládati za příslušenství pozemku (§ 297 obč. zák.). Že nelze pokládati takovou stavbu prostě za věc nemovitou, plyne nejen z nadpisu v § 431 obč. zák., kde se stavby uvádějí zvláště vedle věcí nemovitých, nýbrž i z předpisů §§ 435, 436, 437 a 451 obč. zák. Tím však ještě není řečeno, že i právní obchod věcmi těmito řídí se výhradně předpisy o věcech movitých, naopak hospodářská povaha věcí těchto s sebou přináší, by dispozice věcmi takovými, jakož i vůbec právní obchod jimi řídily se obdobně předpisy o věcech nemovitých. Stavby takové jsou hospodářsky vázány na pozemek tím způsobem, že ztratí přenesením na místo jiné pravidelně tolik na ceně, že se to rovná jejich částečnému, mnohdy i úplnému znehodnocení. Proto jest přímou hospodářskou potřebou, by právní obchod s takovými hospodářsky nepřenositelnými předměty spravoval se jinými předpisy, než jaké platí o nemovitostech. Této praktické potřebě vyhověla třetí dílčí novela, prohlásivši výslovně stavby na cizím pozemku budované nikoliv v úmyslu, by tam zůstaly trvale, za rovny nemovitostem, jež nejsou zapsány v knize pozemkové (srv. § 435 obč. zák.). I z materiálů ke III. dílčí novele k občanskému zákonu jasně plyne, že i co do způsobu vedení exekuce na stavby na cizí půdě nutno použití předpisů o exekuci na nemovitosti, jak tomu svědčí poukaz na §§ 90, 102, 133 a 134 ex. ř. Podle §§ 434 a 435 obč. zák. tudíž třeba k převodu vlastnictví na takovou stavbu zbudovanou na cizím pozemku, by listina opatřená zákonnými náležitostmi §§ 432 a 433 obč. zák. byla u soudu uložena. Nestáčí, jak míní žalobce i prvý soudce, by tu byla listina o smlouvě kupní a aby žalobce byl ve fysické držbě stavby, nýbrž třeba k nabytí vlastnictví obdobně jako při věcech nemovitých založení zvláště kvalifikované listiny, obsahující také právní důvod, odevzdané u soudu. Žalobce tvrdí pouze, že zřízením listiny té ve spojení se skutečností, že byl již v detenci stavby, stal se pravým držitelem a vlastníkem. Tento právní názor by obstál pod zorným úhlem § 428 obč. zák., kdyby stačilo odevzdání, jaké předpisuje občanský zákon u věcí movitých. Není o tom sporu, že takové uložení listiny u soudu se nestalo, ani žalobce toho vůbec netvrdí, tím méně to prokazuje. Proto po názoru soudu odvolacího netřeba se obíratí další spornou skutečností, zda jest tu právní důvod,

když tu chybí další podstatná náležitost pro nabytí vlastnického práva, totiž právní odevzdání a převzetí podle § 425 a násl. obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce není věc nesprávně posouzena. Odvolací soud správně vyložil předpis §u 435 obč. zák., přihlížeje i k materialím třetí dílčí novely, a stačí dovolatele odkázati na správné důvody napadeného rozhodnutí. Dovolatel vytýká, že neměl se odvolací soud odchýliti od názoru obou stran, že tu jde o movitý předmět, k němuž se vlastnictví nabývá podle §§ 426 až 429 obč. zák. Ale jest věcí soudu, by skutkové okolnosti podřadil správně pod ty zákonné předpisy, které se na ně vzta-hují. Nejde tu o vykročení z rozsahu a dosahu odvolacích důvodů, ani o porušení předpisu § 462 c. ř. s. Úplně stačilo, že žalovaný, bráně se proti žalobě, popřel převod vlastnický v žalobě tvrzený a že po té v odvolání uplatňoval odvolací důvod nesprávného posouzení věci po právní stránce a při tom tvrdil, že kupní smlouva z 25. srpna 1925 nestačí k nabytí práva vlastnického sama o sobě. Že při tom byl v tom právním omylu, že třeba ještě odevzdání a nikoliv uložení listiny podle §§ 434 a 435 obč. zák. a nařízení z 26. března 1916, čís. 87 ř. z., a že při tom uváděl ještě další důvody neplatnosti kupní smlouvy, jest, jak již řečeno, nezávažno. Ostatně odpůrce dovolatelův správně poukazuje na to, že bylo stranám jasno, že nejde o obyčejnou movitou věc, kdyžť exekuce, které žalobce odporuje podle § 37 ex. ř., vedena byla podle § 90 ex. ř.

Čís. 6510.

Príslušnost podle §u 49 čís. 2 j. n.

Odvozuje-li žena žalobní nárok proti svůdci nikoliv ze skutečností, zakládajících její poměr k němu jako nemanželskému otci, nýbrž jen z okolností, vytčených v §u 1328 obč. zák., není pro žalobní nárok výlučně příslušným okresní soud, nýbrž předmětná příslušnost soudu řídí se výší nároku. Lhostejno, zda došlo k těhotenství, čili nic.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1926, R II 352/26.)

Žalobou na okresním soudě domáhala se svedená žena proti svůdci náhrady 23.000 Kč. K námitce věcné nepřislušnosti s o u d p r v é s t o - l i c e žalobu odmítl, r e k u r s n í s o u d zamítl námitku věcné nepřislušnosti. N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalobou domáhá se žalobkyně náhrady škody a to zaplacení bolestného 3.000 Kč a náhrady za zmenšenou vyhlídku na vdavky a za zmenšenou výdělečnou schopnost ve výši 20.000 Kč, a odůvodňuje tento